

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/45/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123427352
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6123427352.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Renáty Krajčiovej, v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s. r. o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného obchodnou spoločnosťou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO:

00 585 441, o zaplatenie 410,50 eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/9/2024-99 zo dňa 21. marca 2024 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č. k. 10C/9/2024-110 zo dňa 19. apríla 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 10C/9/2024-99 zo dňa 21. marca 2024 vo výroku II. v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č. k. 10C/9/2024-110 zo dňa 19. apríla 2024 mení nasledovne:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 330,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % zo sumy 330,- eur od 13.07.2023 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 27C/62/2024-163 zo dňa 17. marca 2025 vo výrokoch I. a IV. v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č. k. 10C/9/2024-110 zo dňa 19. apríla 2024 zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.04.2024 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 80,50 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 13.07.2023

do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 3/5 celkovo vzniknutých trov žalovaného (výrok III.) s tým, že o výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (IV.).

2. Na odôvodnenie rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobou sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 410,50 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 13.07.2023 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tou skutočnosťou, že dňa 31.05.2023 došlo vo A. k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bola spoločnosť JMZ-group, s.r.o. (poškodený). K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Poškodený nechal poškodené motorové

vozidlo za účelom vykonania jeho opravy odviezť do autoservisu, na čo bezprostredne nadväzovalo uzavretie zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 640/2023 zo dňa 01.06.2023, na základe ktorej prenajal žalobca poškodenému náhradné motorové vozidlo. Nájom náhradného vozidla trval od 01.06.2023 do 14.06.2023 po dobu zotrvania poškodeného vozidla v autoservise, kde sa nachádzalo aj ku dňu 14.06.2023 a čakalo na doručenie krycieho listu, bez ktorého autoservis nevydá opravované vozidlo, po ktorú nemohol poškodený s motorovým vozidlom nijakým spôsobom pre vznik škody na ňom disponovať. Po dobu trvania nájmu nemal poškodený k dispozícii iné motorové vozidlo a nájom náhradného motorového vozidla bol pre neho nevyhnutný. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavil poškodenému faktúru č. 7262023 splatnú dňa 29.06.2023 na sumu 795,- eur bez DPH za 14 dní, t. j. dobu užívania náhradného vozidla.

Vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla. Fakturovaná suma predstavovala náklady na nájom náhradného vozidla, za ktorých náhradu nesie zodpovednosť poistenec žalovaného. Poškodený následne odplatne postúpil svoju budúcu pohľadávku voči žalovanému titulom jeho nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na nájom náhradného vozidla na žalobcu. Započítaním pohľadávky poškodeného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky s pohľadávkou žalobcu voči poškodenému vyplývajúcou z vyššie uvedenej faktúry v zmysle bodu 5. zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14.06.2023 vznikla voči žalovanému pohľadávka vo výške 795,- eur

bez DPH, ktorej postúpenie poškodený oznámil žalovanému. Žalobca vyzval žalovaného na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla, ktorá pohľadávka mu bola postúpená poškodeným. Žalovaný dňa 29.06.2023 poskytol žalobcovi poistné plnenie vo výške 384,50 eur. Podľa žalobcu, žalovaný postupoval v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami a poistné plnenie krátil nedôvodne a na základe svojvoľných výpočtov.

Zo skutočnosti, že žalovaný neposkytol žalobcovi poistné plnenie v rozsahu zodpovedajúcom jeho pohľadávke titulom náhrady škody vo forme účelne vynaložených nákladov na náhradné vozidlo používané poškodeným po dobu nemožnosti užívania poškodeného motorového vozidla v dôsledku škodovej udalosti zapríčinennej poistencom žalovaného, odvodzoval žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore, v ktorom si uplatňoval nárok na zaplatenie dlžnej sumy predstavujúcej rozdiel medzi nákladmi na nájom náhradného vozidla vyplývajúcimi z uvedenej faktúry a poskytnutým poistným plnením zo strany žalovaného. Žalobca mal zároveň za to, že žalovaný sa dostal do omeškania s poskytnutím poistného plnenia žalobcovi ako postupníkovi v celosti, ktoré mu bol povinný poskytnúť najneskôr do 12.07.2023 podľa ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný skončil šetrenie poistnej udalosti dňa 27.06.2023 podľa oznámenia o poistnom plnení. Vzhľadom na uvedené skutočnosti si žalobca uplatňoval žalobou aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne od 13.07.2023 do zaplatenia v zmysle ust. § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Žalovaný v spore považoval nárok uplatnený žalobou za nedôvodný a nepreukázaný. V časti sumy 330,- eur bol toho názoru, že sa nejednalo o účelne, nevyhnutne a odôvodnené vynaložené náklady na nájom náhradného vozidla, keďže oprava poškodeného vozidla bola ukončená dňa 08.06.2023 a prenájom náhradného vozidla tak bol účelný, nevyhnutný a odôvodnený len v období od 01.06.2023 do 08.06.2023. Konkrétne z faktúry č. 3341230496 zo dňa 08.06.2023 (faktúra za opravu vozidla) vystavenej príslušným autoservisom, v ktorom sa oprava poškodeného motorového vozidla vykonávala, vyplynulo, že oprava poškodeného motorového vozidla bola ukončená už dňa 08.06.2023, t. j. oprava poškodeného motorového vozidla trvala celkovo 8 dní, namiesto 14 dní. Napriek uvedenému však priznal žalobcovi náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla v celkovom rozsahu 9 dní. Na podklade uvedeného mal žalovaný za to, že žalobcom uplatňované náklady na prenájom náhradného vozidla v období od 09.06.2023 do 14.06.2023, už nie je možné považovať za účelne, nevyhnutne a odôvodnene vynaložené, keďže sa jedná o náklady, ktoré už vznikli mimo opravy poškodeného vozidla. Dňa 08.06.2023 sa poškodené vozidlo stalo opätovne prevádzkyschopné a zanikla tak aj potreba užívania náhradného vozidla poškodeným. Okamih, kedy sa poškodené vozidlo v dôsledku vykonanej opravy stane opätovne prevádzkyschopné, možno považovať práve za jednu z iných, na konaní škodcu nezávislých objektívnych skutočností, ktorá má za následok, že medzi konaním škodcu a nákladmi na prenájom náhradného vozidla potom, čo sa poškodené vozidlo v dôsledku vykonanej opravy stalo opätovne prevádzkyschopné, neexistuje príčinná súvislosť. Inak povedané, žalovaný mal za to, že medzi konaním škodcu a vznikom škody na strane poškodeného v podobe nákladov na prenájom náhradného vozidla existuje príčinná súvislosť (resp. prepojený reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov vo

vzťahu k vzniku škody) len do okamihu, kedy je zavŕšená oprava poškodeného vozidla, t. j. do okamihu, kedy sa poškodené vozidlo stane opätovne prevádzkyschopné. Žalobca ani nereflektoval skutočnosť, že v zmysle faktúry za opravu poškodeného vozidla zo dňa 08.06.2023 bol ako dátum splatnosti uvedený deň 22.06.2023. Je teda zrejmé, že z tejto faktúry za opravu poškodeného vozidla vznikla povinnosť poisťovne z titulu povinného zákonného poistenia plniť a tomu korelujúce právo autoopravovne domáhať sa plnenia až dňa 22.06.2023, pričom ako dátum dodania tovaru/služby, t. j. opravy poškodeného vozidla je uvedený deň 08.06.2023. Poisťovňa je teda do dňa, kedy daná faktúra za opravu poškodeného vozidla nadobudne splatnosť, oprávnená a nie povinná z titulu povinného zmluvného poistenia škodcu príslušnej autoopravovni uhradiť faktúru za opravu poškodeného vozidla. Žalovaný zároveň poukazoval aj na to, že v zmysle oznámenia o poistnom plnení zo dňa 28.06.2023 nebolo poškodenému priznané ani poistné plnenie

vo výške 72,05 eur z titulu zníženia o opotrebenie rozdielu technických hodnôt pred najazdením km TH 1 a po najazdení 845 km TH 2, ako ani poistné plnenie vo výške 8,45 eur z titulu zníženia 0,01 eur za 1 km. V kontexte s týmto žalovaný poukazoval na ust. § 442 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

4. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na úroky z omeškania, žalovaný bol toho názoru, že nárok na úroky z omeškania z pomernej nevyplatennej časti poistného plnenia bez ohľadu na to, od akého okamihu má poškodený na tieto úroky z omeškania nárok, možno vo všeobecnosti považovať za sankciu pre poisťovne v prípadoch, kedy poisťovne nesprávne posúdia, že poškodený nemá nárok na poistné plnenie v celom rozsahu (resp. že poškodený má nárok na poistné plnenie len v krátenej časti). V posudzovanom prípade tak žalobca nemal podľa žalovaného nárok na úroky z omeškania zo žalovanej istiny, a to predovšetkým z dôvodu, že žalovaný považoval samotný nárok uplatňovaný žalobcom na zaplatenie istiny vo výške 410,50 eur za nedôvodný a neuznal ho v celom rozsahu, t. j. inak povedané, žalovaný v tomto prípade správne posúdil, že žalobca ako právny nástupca poškodeného nemá nárok na poistné plnenie v pomernej časti rovnajúcej sa sume 410,50 eur.

5. Napokon žalovaný namietal, že na to, aby mal poškodený v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. právo domáhať sa od poisťovateľa náhrady nákladov za prenájom náhradného vozidla, je potrebné, aby poškodenému takýto nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla nielen vznikol, ale taktiež aby poškodený tento nárok voči poisťovateľovi aj uplatnil a preukázal. V danom prípade bol voči žalovanému nárok na úhradu nákladov na prenájom náhradného vozidla uplatnený a preukázaný až žalobcom, ktorý si tento nárok uplatňoval z titulu právneho nástupníctva podaním zo dňa 14.06.2023, a to až potom, ako malo dôjsť k postúpeniu nároku z poškodeného na žalobcu. Žalovaný bol preto názoru, že v dobe, kedy malo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky dôjsť k postúpeniu pohľadávky z poškodeného na žalobcu, poškodený voči žalovanej v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. nemal právo domáhať sa náhrady nákladov za prenájom náhradného vozidla, keďže poškodený si voči žalovanému tieto náklady pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky so žalobcom výslovne neuplatnil a nepreukázal ich žalovanému. Postúpenie žalovaného nároku z poškodeného na žalobcu bolo v rozpore s kogentným ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. a zmluvu o postúpení pohľadávky preto pre rozpor so zákonom treba považovať za absolútne neplatný právny úkon. Samotná skutočnosť, že žalovaný z hľadiska korektnosti plnil čiastočne voči žalobcovi ako subjektu, ktorý v mene poškodeného daný nárok uplatnil, ešte sama o sebe neznamená,

že žalovaný by bol býval týmto čiastočným plnením akýmkoľvek spôsobom uznať aj aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore. Teda čiastočným plnením nároku nie sú v zmysle platnej právnej úpravy spojené aj účinky uznania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prípadnom súdnom konaní.

6. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu tvrdeného žalobcom, ktorý považoval za preukázaný. Na podklade tohto skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že žaloba bola dôvodná len čiastočne. Citujúc ust. § 4 ods. 1 a 2, § 11 ods. 6, 7 a 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a ust. § 442 ods. 1 a § 524 ods. 1 OZ súd prvej inštancie považoval za dôvodný nájom náhradného motorového vozidla len za obdobie

od odovzdania poškodeného motorového vozidla do servisu, teda od 01.06.2023 do doby, keď bolo poškodené motorové vozidlo opravené, teda keď ho poškodená obchodná spoločnosť mohla znova objektívne využívať, čo bol deň 08.06.2023. Ak poisťovňa poskytla plnenie za prenájom až do 09.06.2023, bolo poskytnuté ešte o deň dlhšie, než mohla poškodená obchodná spoločnosť predmetné vozidlo vybrať z autoservisu a začať ho objektívne užívať. Len po túto dobu,

teda od 01.06.2023 do 08.06.2023, nemožnosť užívania poškodeného motorového vozidla poškodenou obchodnou spoločnosťou bola v príčinnej súvislosti

so škodou, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poistenca žalovaného. Pokiaľ žalujúca strana argumentovala tvrdením, že poškodená obchodná spoločnosť nemohla vozidlo prevziať z autoservisu po vykonaní opravy bez vystavenia krycieho listu a bez doručenia krycieho listu servisu, túto argumentáciu opovažoval súd prvej inštancie

za nedôvodnú, keďže zo žiadneho ustanovenia OZ či zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej „ObZ“) nevyplýva oprávnenie vykonávateľa diela, teda opravy, zadržiavať vyhotovené dielo, teda opravené motorové vozidlo v čase, keď pohľadávka na zaplatenie ceny motorového vozidla nebola ešte splatná. Pokiaľ žalobca navrhoval ako dôkaz vyžiadať

a prečítať zmluvu o spolupráci, ktorú mal autorizovaný servis uzavrieť so žalovaným

a z ktorej mala vyplývať skutočnosť, že opravené motorové vozidlá nebudú vydávané bez vystavenia krycieho listu, takýto dôkaz súd prvej inštancie odmietol, pretože takéto dojednanie bez účasti poškodeného majiteľa motorového vozidla nezodpovedá žiadnemu zákonnému ustanoveniu a nemôže zakladať záväzky v neprospech strany, ktorá nie je účastníkom takejto zmluvy. Navyše poškodený so servisom, ktorému odovzdá vozidlo

na opravu, zakladá vlastnú zmluvu s najväčšou pravdepodobnosťou zmluvu o dielo, ktorej účastníkom nie je žalovaný a skutočnosť, ako sa poškodený dohodne so servisom na vydaní motorového vozidla po oprave motorového vozidla, nemôže ísť na ťarchu žalovaného. Preto súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal sumu 330,- eur za 5 dní nájmu, teda za nájom prenajatého náhradného motorového vozidla v období od 10.06.2023 do 14.06.2023. Na druhej strane ale priznal žalobcovi sumu 80,50 eur, teda sumu, o ktorú bolo krátené poistné plnenie poisťovňou za tzv. opotrebenie - rozdiel technických hodnôt pred najazdením

a po najazdení 845 km (72,05 eur) a zníženie 0,01 eur za 1 km (8,45 eur). Takéto krátenie považoval za náležité nezdôvodnené a rozporné s dobrými mravmi. Pri dopravnej nehode,

pri ktorej bolo poškodené motorové vozidlo poškodeného postupcu, vznikla na vozidle škoda, ktorá podľa presvedčenia súdu prvej inštancie nebola odstránená, alebo celkom nahradená ani dôsledným vykonaním jeho opravy. Je totiž zrejme, že každé havarované motorové vozidlo aj po vykonaní opravy stráca na svojej všeobecnej hodnote, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že dopravnou nehodou poškodené, aj keď neskôr opravené motorové vozidlá, sa na trhu predávajú ťažšie a za nižšiu sumu, ako vozidlá nehavarované. Preto súd prvej inštancie žalobcovi priznal ako dôvodnú sumu 80,50 eur.

7. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na úroky z omeškania, súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorá vychádzala z rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, a to z nálezu Ústavného súdu SR spis. zn. III.ÚS/309/2020 zo dňa 14.10.2021, ale aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, uvedených žalobcom. Žalovaný sa do omeškania dostal tak, ako uviedol žalobca v žalobe. V súlade s uvedenými rozhodnutiami aj úd prvej inštancie zaujal právny názor, že špecifické ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. sa vzťahuje v prípade nároku na vznik omeškania v dôsledku nesplnenia povinnosti poisťovateľa uvedenej v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., avšak v prípade porušenia povinnosti uvedenej v ust. § 11 ods. 7 je nutné aplikovať v prípade neposkytnutia poistného plnenia v plnom rozsahu v tam uvedenej lehote ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Ustanovenie § 11 ods. 8 Zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré je vo vzťahu k OZ lex specialis, nezbavuje poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorenie plnenia, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. včas. Z listu žalovaného o poskytnutí poistného plnenia adresovaného žalobcovi zo dňa 05.03.2023 vyplynulo, že poisťovňa skončila šetrenie poistnej udalosti (keďže rozhodla o poskytnutí časti poistného plnenia), a preto doba na poskytnutie poistného plnenia v plnom rozsahu poisťovni uplynula dňa 12.07.2023. Dňom 13.07.2023 sa poisťovňa s poskytnutím časti poistného plnenia v sume 468,64 eur dostala do omeškania. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie priznal žalobcovi nároky špecifikované vo výroku I. rozsudku a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a náhradu trov konania pomerne krátil. V spore bol úspešnejší žalovaný, pričom z celkovo uplatneného nároku bol zaviazaný približne k 1/5-ine. Úspech žalovaného potom predstavoval približne 4/5-iny celkovo uplatneného nároku. Čistý úspech žalovaného je rozdiel medzi úspechom a neúspechom žalovaného a predstavoval 3/5-iny celkovo uplatneného nároku. Len v takomto rozsahu súd prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a uložil

žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 330,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 330,- eur od 13.07.2023 do zaplataenia a priznal mu proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100 %. Zároveň žalobca žiadal priznať mu proti žalovanému aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Žalobca odvodzoval ním produkované odvolacie dôvody z ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP, ktoré konkretizoval tým, že považoval závery súdu prvej inštancie, že len po dobu od 01.06.2023 do 08.06.2023 bola nemožnosť užívania poškodeného motorového vozidla poškodeným v príčinnej súvislosti so škodou, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poistenca žalovaného. Súd prvej inštancie v podstate takto vylúčil zodpovednosť

za škodu vzniknutú poškodenému v dôsledku dopravnej nehody zapríčinennej poisťovcom žalovaného, a to absolútne nedôvodne s ohľadom na skutočnosti, ktoré nemožno poškodenému pričítať. Žalobca argumentoval tým, že dôvod užívania náhradného vozidla poškodeným odpadol až ku dňu vydania opraveného vozidla poškodenému, pretože k predmetnému dňu sa opravené vozidlo dostalo do jeho dispozície, čo zodpovedá aj právnomu názoru vyslovenému v náleze Ústavného súdu SR č. k. III.ÚS/602/2022-34 zo dňa 16.02.2023. Ústavný súd SR vo vzťahu k dôvodnosti a účelnosti trvania nájmu náhradného vozidla v uvedenom náleze vyslovil stotožňujúci sa názor s názorom odvolacieho súdu, v zmysle ktorého v prípade čiastočnej škody účelnosť nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozície sféry poškodeného na ďalšie používanie. Súčasne definoval, že účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu zničeného vozidla, ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodový následok. Vzhľadom na uvedené nepriznanie uplatneného nároku žalobcovi v celej uplatnenej výške predstavuje porušenie zásady „neminem laedere“ – nikoho nepoškodzovať. Žalobca bol tak toho názoru, že deň ukončenia opravy nemožno považovať za rozhodujúci deň, ku ktorému by mal poškodený ukončiť nájom náhradného vozidla, ak nemá objektívnu možnosť opravené vozidlo týmto dňom užívať. Táto nastáva až momentom vydania opraveného vozidla autoservisom poškodenému, ku ktorému autoservis pristupuje v čase, keď má aspoň deklarované krytie nákladov na vykonanú opravu zo strany poisťovne prostredníctvom krycieho listu. Moment vydania opraveného vozidla poškodenému tak závisí od konania poisťovne, preto je daný ním uplatnený nárok voči žalovanému na náhradu nákladov

za prenájom náhradného vozidla po dobu zotrvania opravovaného vozidla poškodeného v autoservise. V posudzovanej veci poškodený užíval náhradné vozidlo od 01.06.2023

do 14.06.2023, t. j. nájom k náhradnému vozidlu bol skončený ešte pred ukončením šetrenia poistnej udalosti a doručením krycieho listu žalovaným (ako vyplýva z predloženého dôkazu v konaní pred súdom prvej inštancie - oznámenie o poistnom plnení zo dňa 20.06.2023), ale žalovaný priznal a vyplatil nárok na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla len za 9 dní trvania nájomného vzťahu, a to do 09.06.2023, napriek tomu, že sa opravené motorové vozidlo ku dňu 14.06.2023 nachádzalo v autoservise, pričom sa čakalo na skončenie prešetrovania poistnej udalosti a doručenie krycieho listu zo strany žalovaného. Je nepochybné, že poškodený nemôže nijakým spôsobom ovplyvniť dĺžku doby, po ktorú je poškodené vozidlo v autoservise, rovnako ako ani nečinnosť žalovaného. Žalobca mal za to, že v konaní jednoznačne preukázal, po akú dobu sa poškodené motorové vozidlo nachádzalo v autoservise za účelom jeho opravy, pričom zdôraznil skutočnosť, že bol to práve poškodený, ktorému bol tento stav vnútený bez jeho zavinenia a kedy sa ocitol v situácii, kedy nemohol využívať svoje motorové vozidlo. Zotrvanie motorového vozidla poškodeného v autoservise bolo priamym a bezprostredným následkom konania poistenca žalovaného, poškodený nemal žiaden dosah na trvanie opravy motorového vozidla, či na doručenie krycieho listu zo strany poisťovne. Užívanie opraveného motorového vozidla poškodenému umožňuje autorizovaný autoservis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne (žalovaného), až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, na ktorých úhradu je zaviazaná poisťovňa, a to v súlade so záväzkami plynúcimi zo vzťahu medzi autoservisom a žalovaným. Prevádzkyschopnosť opraveného vozidla poškodeného dňom zavŕšenia jeho opravy nepredstavuje odstránenie príčiny, pre ktorú nemohol poškodený svoje motorové vozidlo užívať, škodová udalosť je sanovaná až ku dňu, kedy poškodený môže svoje opravené motorové vozidlo opäť užívať, a to jeho vydaním zo strany autoservisu. Až k uvedenému momentu sa stáva ďalšie užívanie náhradného vozidla neúčelným. Ak autoservis vydá opravené vozidlo po úhrade nákladov na opravu motorového vozidla, resp. doručení krycieho listu zo strany poisťovne, a žalobca preukáže, kedy poškodený odovzdal poškodené vozidlo autoservisu a kedy mu bolo opravené motorové vozidlo vrátené, ide o unesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu na preukázanie účelu náhradného

vozidla, a teda nároku na náhradu nákladov spojených s jeho prenájomom. Postup autoservisu, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne, pri vykonávaní opravy motorového vozidla a jeho vracaní poškodenému nemožno nijako pričítať poškodenému, ktorý bol objektívne po celú dobu zotrvania jeho motorového vozidla v autoservise vylúčený z užívania svojho motorového vozidla, a to v dôsledku primárnej príčiny, ktorou je vznik škody na jeho motorovom vozidle porušením povinností poistenca poisťovne. Náhrada nákladov spojených s opravou poškodeného vozidla, resp. vystavenie krycieho listu, je povinnosťou poisťovne. Autoservis je zodpovedný za riadne a včasné plnenie svojmu zmluvnému partnerovi, ktorým je poisťovňa. Zodpovednostný vzťah tak vzniká medzi autoservisom a poisťovňou, v prípade vzniku nákladov, ktoré poisťovňa musela znášať pre prípadné porušenie povinností autoservisu. Táto prípadná zodpovednosť však nevyklučuje vecnú súvislosť medzi pôsobením prvotnej príčiny, a to škodovej udalosti, so vznikom škodového následku, ktorým je vznik nákladov

na prenájom náhradného vozidla pre nemožnosť užívania vlastného poškodeného vozidla poškodeným, ktoré sa za účelom vykonania jeho opravy nachádza v autoservise. Ide tak o škodu, ktorá je adekvátnym dôsledkom protiprávneho konania, a to podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností. Čakanie na skončenie šetrenia poisťovnej udalosti žalovaným a krycí list tak spadá do sledu udalostí spojených so škodovou udalosťou, ktoré vymedzujú obdobie nároku poškodeného na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla po dobu vykonávania opravy jeho motorového vozidla. Okamih vykonania opravy poškodeného vozidla zo strany autoservisu vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, i obdobných sporov, ktorými sú jednak existencia povinného zmluvného poistenia, či zmluvného vzťahu medzi poisťovňou a autoservisom, nemôže predstavovať skutočnosť, ktorá objektívne umožňuje poškodenému s jeho vozidlom nakladať a užívať ho. Poškodený totiž nemôže užívať svoje opravované vozidlo, ktoré bol nútený dať do opravy autoservisu pre spôsobenie škody na ňom poistencom žalovaného, po celú dobu zotrvania jeho opravovaného vozidla v autoservise, ak táto doba nebola ovplyvnená porušením povinnosti zo strany poškodeného. V posudzovanej veci nebolo preukázané, že by doba zotrvania opravovaného vozidla v autoservise bola pričítateľná poškodenému, práve naopak, doba zotrvania vozidla v autoservise a nutnosť užívania náhradného vozidla súvisela výhradne so vznikom dopravnej nehody zapríčinennej poistencom žalovaného a jeho zodpovednosťou za náhradu škody, ktorá nahlásením poisťovnej udalosti prešla na poisťovňu. Poškodený je vo vzťahu k žalovanému v oprávnenom očakávaní, že mu bude kompenzovaná škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného. Závazkový vzťah s poisťovňou je držiteľom motorových vozidiel nútený zákonom. Poškodený je momentom vzniku škody nútený komunikovať s poisťovňou vinníka dopravnej nehody, ktorá si kladie podmienky pre krytie vzniknutej škody zapríčinennej jej poistencom, a to v prvom rade určením autorizovaných autoservisov, s ktorými je v zmluvnom vzťahu. Výberom iného autoservisu by poškodený podstupoval značné riziko pri uplatňovaní nároku na náhradu škody voči poisťovni. Poškodený sa tak stáva „vazalom“ poisťovne pri výbere autoservisu. Výberom autoservisu, ktorý je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou sa končí jeho súčinnosť s poisťovňou a túto v plnej miere preberá autorizovaný servis, ktorému je poisťovňa zaviazaná plniť za vykonanie opravy, a to práve doručením krycieho listu. Krycí list predstavuje zabezpečenie úhrady nákladov za vykonanie opravy a protiplnením autoservisu je vydanie opraveného vozidla poškodenému. Vydanie opraveného vozidla až doručením krycieho listu zo strany poisťovne musí predstavovať dohodu medzi autoservisom a poisťovňou, inak by vydanie krycieho listu nemalo opodstatnenie. Zo strany autoservisu tak nejde o uplatnenie zádržného práva, ktoré súd prvej inštancie vyhodnocuje ako neoprávnené, a to dokonca s dopadom na príčinnú súvislosť medzi uplatneným nárokom na náhradu škody a konaním poistenca žalovaného. Je potrebné si uvedomiť, že vozidlo poškodeného by neskončilo v autorizovanom autoservise, nebyť konania poistenca žalovaného a inštrukcií poisťovne. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ust. § 560 OZ, resp. ust. § 326 ObZ, o synalagmatickom záväzku, ktoré podľa jeho názoru vylučujú súdom prvej inštancie konštatované neoprávnené konanie autoservisu. V kontexte s odvolacou argumentáciou poukázal žalobca na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/202/2020 zo dňa 24.11.2021, č. k. 3Cob/86/2023-145 zo dňa 18.10.2023 a spis. zn. 3Cob/94/2023 zo dňa 15.11.2023, Krajského súdu v Žiline spis. zn. 11Co/88/2023 zo dňa 26.03.2024 spis. zn. 9Co/107/2023 zo dňa 26.03.2024, ako aj na označené rozhodnutia okresných súdov.

11. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť. Súd prvej inštancie sa podľa jeho názoru dostatočným a presvedčivým spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi okolnosťami, podstatnými z hľadiska rozhodnutia vo veci samej. V otázke posúdenia, dokedy má poškodený nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla, sa žalovaný v plnej miere stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie a zároveň poukázal na to,

že vozidlo sa po zavŕšení jeho opravy dňa 08.06.2023 nachádzalo v servise už nie preto, že bolo opravované, ale preto, že podľa jeho názoru bolo bez akéhokoľvek právneho dôvodu servisom zadržované. Ako teda uviedol aj súd prvej inštancie poškodený odovzdaním vozidla do autoservisu založil vlastný záväzkový vzťah s autoservisom, ktorého účastníkom nebol žalovaný, pričom autoservis bol tak z titulu faktúry za opravu poškodeného vozidla oprávnený sa domáhať úhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla len voči poškodenému, a nie aj voči žalovanému ako poisťovateľovi. Uvedené navyše potvrdil aj fakt, že faktúra za opravu poškodeného vozidla č. 3341230496 zo dňa 08.06.2023 bola vystavená na poškodeného, a nie na žalovaného. Je to na druhej strane práve výlučne len a len poškodený, ktorý mal v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. priamy nárok na náhradu uplatnených a preukázaných nákladov za opravu poškodeného vozidla voči žalovanému ako poisťovateľovi, a nie autoservis. Súd prvej inštancie tiež správne poukázal aj na to, že faktúra za opravu v čase zavŕšenia opravy poškodeného vozidla ešte nebola ani splatná (až dňa 22.06.2023). Medzi autoservisom a žalovaným v zásade neexistoval žiadny relevantný právny vzťah, na základe ktorého by autoservis bol býval oprávnený nevydať poškodenému opravené vozidlo až do úhrady faktúry za opravu poškodeného vozidla žalovaným, resp. do vystavenia krycieho listu žalovaným. Žalovaný považoval tiež za bezpredmetnú a irelevantnú aj argumentáciu žalobcu, podľa ktorej by bol autoservis oprávnený zadržovať opravené vozidlo z titulu tzv. funkčnej synalagmy podľa ust. § 560 OZ, resp. podľa ust. § 326 ObZ. V súvislosti s tým žalovaný poukázal na to, že opravené vozidlo je vlastníctvom tretej osoby - poškodeného, a toto vozidlo je predmetom záväzkového vzťahu medzi autoservisom a poškodeným, a nie predmetom zmluvy o obchodnej spolupráci medzi autoservisom a žalovaným, ktorá viac menej len vo všeobecnej rovine (genericky) upravuje práva a povinnosti zmluvných strán. Takéto zmluvné dojednanie, ktoré vydanie veci vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá nie je účastníkom danej zmluvy, podmieňuje splnením určitej povinnosti niektorého z účastníkov takejto zmluvy, nezodpovedá žiadnemu zákonnému ustanoveniu a nemôže zakladať záväzky v neprospech vlastníka veci. Nevydanie opraveného vozidla autoservisom z titulu tzv. funkčnej synalagmy podľa ust. § 560 OZ, by tak prichádzalo do úvahy len v rámci záväzkového vzťahu medzi autoservisom a poškodeným, kedy by autoservis mohol podmieňovať vydanie opraveného vozidla poškodenému úhradou faktúry za opravu poškodeného vozidla zo strany poškodeného. Argumentáciu žalobcu týkajúcu sa bežnej obchodnej praxe v súvislosti s vydaním opraveného vozidla až po doručení krycieho listu poisťovňou príslušnému autoservisu podľa žalovaného nemožno považovať za relevantný a účinný prostriedok procesného útoku aj z toho dôvodu, že v danom prípade sa jednalo o občianskoprávny vzťah, pričom na obchodné zvyklosti (resp. bežnú obchodnú prax) je v zmysle ust. § 2 ods. 2 ObZ možné prihliadať len v obchodnoprávných vzťahoch. Aj z povahy samotnej veci je vylúčené, aby za účelne a nevyhnutne vynaložené náklady na prenájom náhradného vozidla boli považované aj náklady, kedy poisťovňa v súlade s jej zákonnými povinnosťami vyplývajúcimi jej z ust. § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z., po zavŕšení opravy poškodeného vozidla prešetruje opodstatnenosť nároku na náhradu škody (ktorý práve spočíva v oprave poškodeného vozidla) a rozsah povinnosti poisťovne poskytnúť poistné plnenie. Napokon žalovaný poukázal

na to, že žalobca v odvolaní sám spochybnil svoju argumentáciu, týkajúcu sa vydania opraveného vozidla poškodenému až po doručení krycieho listu autoservisu zo strany žalovaného, tvrdením, že autoservis vydal poškodenému opravené vozidlo niekoľko dní pred tým (t. j. dňa 14.06.2023), než žalovaný vôbec krycí list - oznámenie o poistnom plnení vystavil (t. j. dňa 20.06.2023).

12. Žalobca odvoláciu repliku nepodal a odvolaciemu súdu neboli doručené ani žiadne iné podania strán produkované v odvolacom konaní.

13. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. bolo podané oprávneným subjektom

(§ 359 CSP) - súd prvej inštancie rozhodol v jeho neprospech, keďže žalobu čiastočne zamietol a priznal žalovanému proti nemu nárok na náhradu trov konania, včas (§ 362 ods. 1 CSP) a proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť takýmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a 2 v spojení s § 357 písm. m) CSP], preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, t. j. vo výrokoch II. a III., viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.04.2024 podľa ust. § 388 CSP zmenil tak,

že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 330,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 330,- eur od 13.07.2023 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V odvolaní nenapadnutých výrokoch I. a IV. zostal rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.04.2024 nedotknutý.

14. Odvolací súd považoval odvoláciu námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení otázky [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] príčinnej súvislosti medzi vznikom škody (v podobe vynaloženého nájomného za nájom náhradného vozidla v období od 09.06.2023

do 14.06.2023) a prevádzkou motorového vozidla škodcu, ktorého zodpovednosť za škodu bola poistená u žalovaného, za dôvodnú.

15. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

16. Ako vyplýva zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, ktoré strany nenamietali, vozidlo poškodeného bolo prijaté autoservisom do opravy dňa 01.06.2023, pričom jeho oprava bola ukončená dňa 08.06.2023, t. j. vozidlo bolo opravované 8 dní. Žalovaný v spore považoval

za nevyhnutný čas na opravu poškodeného vozidla dobu 8 dní, avšak poistné plnenie poskytol za dobu o jeden deň dlhšiu (do 09.06.2023). Nájom náhradného vozidla poškodeným však trval nesporne až do dňa 14.06.2023. Ako ďalej vyplýva z nesporných tvrdení žalobcu uvedených v konaní na súde prvej inštancie, v období od 01.06.2023 do 14.06.2023 sa vozidlo poškodeného nachádzalo naďalej v autoservise, a zároveň do dňa 14.06.2023 nebol žalovaným vystavený pre autoservis krycí list - oznámenie o poistnom plnení (tento, ako uviedol žalovaný aj vo vyjadrení k odvolaniu, bol vydaný až dňa 20.06.2023). Žalobca zároveň v žalobe tvrdil, že vozidlo nebolo poškodenému vydané, keďže nebol autoservisu doručený krycí list, bez ktorého autoservis nevydá opravené vozidlo poškodenému.

17. Medzi stranami tak bola zásadne spornou otázka, či po vykonaní opravy poškodeného motorového vozidla, ktorá bola ukončená dňa 08.06.2023, až do dňa 14.06.2023 (predtým ako autoservis odovzdal poškodenému opravené motorové vozidlo po tom, ako mu žalovaný doručil krycí list), možno nájomné za toto obdobie (od 08.06.2023, resp. 09.06.2023

do 14.06.2023) považovať za náklady vynaložené na nájom náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, keď opravené motorové vozidlo poškodeného servis podľa názoru žalovaného (i názoru súdu prvej inštancie) zadržával poškodenému protiprávne.

18. Je notoricky známou, a tiež z vlastnej rozhodovacej činnosti v identických veciach je pritom odvolaciemu súdu známa prax, že autoservis je zo strany poškodeného splnomocnený na komunikáciu s poisťovateľom škodcu, keď poistné plnenie nežiada uhradiť na svoj účet, ale žiada, aby cena opravy bola likvidovaná zo strany poisťovateľa škodcu (t. j. žalovaného) formou vydania krycieho listu žalovaným (čo bolo nesporne aj nesporne v posudzovanej veci). V tejto súvislosti odvolací súd akcentuje tú skutočnosť, že žalovaný je subjektom, ktorý podniká ako poisťovateľ v oblasti poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, a teda v rámci svojej činnosti poskytuje poistné plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď nezriedka poskytuje poistné plnenia

za škodu, ktorú zavinil jeho poistník (poistený) na motorovom vozidle poškodeného pri strete prevádzok ich motorových vozidiel. Poškodenia motorového vozidla sa spravidla opravujú v opravovniach - servisoch, s ktorými môže mať poisťovateľ ako „zmluvný partner“ osobitný (exkluzívny) vzťah, premietnutý do poskytnutia určitej (predbežnej) „garancie“, že uhradí cenu opravy motorového vozidla poškodeného opravy, na čo slúži práve tzv. krycí list (oznámenie o poistnom plnení). Ako zmluvný partner poisťovne má nepochybne skúsenosti s komunikáciou so žalovaným ohľadne poistných plnení pri škode spôsobenej prevádzkou motorového vozidla s tým, že úhrada ceny opravy poškodeného motorového vozidla je v takýchto prípadoch likvidovaná formou „krycieho listu“. Je tak zrejmé, že poškodený vstupoval do právneho vzťahu s autoservisom založeného zmluvou o dielo s tým, že on nebude uhrádzať cenu diela, a že úhrada ceny diela bude zabezpečená zo strany poisťovateľa škodcu, t. j. žalovaného. O uvedenom svedčí aj postup samotného autoservisu, ktorý faktúru za opravu motorového vozidla zaslal priamo žalovanému ako poisťovní škodcu. V kontexte uvedeného muselo byť žalovanému zrejmé, že pri bežnom (očakávanom) chode udalostí bude predmetné motorové vozidlo poškodeného vydané až po vydaní krycieho listu, prípadne úhrade fakturovanej sumy, teda že ukončenie tohto procesu bude podmienené úhradou (prípadne zabezpečením úhrady, ktorú mal vykonať samotný žalovaný). Argumentácia žalovaného potom prinajmenšom ignoruje existujúci faktický stav založený poškodeným a autoservisom. Bol to práve žalovaný, ktorý po doručení faktúry autoservisom nevzniesol žiadne námietky voči cene vykonanej opravy a bolo na ňom, či zrealizuje jej úhradu, alebo len doručí krycí list autoservisu. V danom prípade to bol teda žalovaný, ktorý objektívne oddialil vydanie motorového vozidla poškodenému.

19. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolaciemu súdu známa obchodná prax (odvolací súd nemá

na myslí obchodné zvyklosti podľa ust. § 1 ods. 2 veta tretia ObZ), že autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo (len) až po zaplatení ceny opravy alebo je možné (v prípade platného povinného zmluvného poistenia) požiadať poisťovňu o vydanie krycieho listu preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že cenu opravy vozidla v konkrétnej výške zaplatí. Podľa názoru odvolacieho súdu takáto prax autoservisov nachádza v určitej miere oporu aj v existujúcich inštitútoch súkromného práva, a to zádržnom práve tak, ako je prezumované ust. § 151s OZ. Zádržné právo vzniká na základe jednostranného právneho úkonu zadržiateľa (veriteľa), ktorým je faktické zadržanie veci. Predpokladom na realizáciu jednostranného právneho úkonu je existencia splatnej peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ako aj to, že hnuiteľná vec, ktorá má byť zadržaná, je v reálnej dispozícii veriteľa, t. j. veriteľ má nad ňou faktickú moc. Zádržné právo je potom inštitútom, ktorý sa veľmi často využíva napríklad pri zmluve o úschove, zmluve o dielo (zmluve o oprave veci), ale aj pri uplatnení nároku zo zodpovednosti za vady a podobne. V kontexte vyššie uvedeného je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu nahliadať na proces odškodňovania škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla tak, ako ho prezumuje zákon č. 381/2001 Z. z., čo sa v reálnom živote prejavuje napríklad v tom, že poškodený si dá vykonať opravu svojho motorového vozidla v zmluvnom/partnerskom servise poisťovateľa škodcu a že splnomocní príslušný servis na zastupovanie voči poisťovateľovi škodcu, čoho reálnym odzrkadlením je práve to, že zmluvný servis nezasiela faktúru, ktorou vyúčtuje cenu opravy priamo poškodenému ako objednávateľovi opravy, ale priamo poisťovateľovi škodcu a tento následne vykoná úhradu. Napriek tomu, že žalovaný sa v posudzovanom spore snažil navodiť dojem, že on nijakým spôsobom nezasahuje do realizácie práv a povinností, ktoré sú obsahom právneho vzťahu založeného zmluvou medzi poškodeným a zmluvným servisom (ako sa s ním stotožnil aj súd prvej inštancie), jeho ingerencia (daná spoluprácou so zmluvným servisom na báze likvidovania škody vzniknutej prevádzkou motorového vozidla) je týmto jednoznačne daná. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť rozdielnosť postavenia žalovaného (ako poisťovateľa škodcu), ktorého si poškodený sám neurčuje, keďže povinnosti žalovaného vznikajú v dôsledku škodovej udalosti zavinenej škodcom (poisteným), a ktorý tým vstupuje do vzťahu s vymedzeným rozsahom práv a povinností s poškodeným „nútene“ v dôsledku vzniku poistnej udalosti (tak ako ich prezumuje zákon č. 381/2001 Z. z.) a postavenia autoservisu, ktorý vstupuje do vzťahu s poškodeným na (dobrovoľnom) zmluvnom základe (na základe voľby poškodeného), ktorý je výsledkom kontraktáčného procesu s určitým obsahom. V kontexte uvedeného by potom úvaha, ktorá by rozlišovala dôvodnosť (príp. rozsah) nároku na náhradu škody súvisiacej s nájmom náhradného motorového vozidla poškodeným aj vo vzťahu k dĺžke doby medzi ukončením opravy motorového vozidla poškodeného a vydaním krycieho listu/vykonaním úhrady zo strany poisťovne výlučne v závislosti od toho, či by bol príslušný autoservis oprávnený uplatniť voči poškodenému zádržné právo, vyznela nesystematicky, keďže dôvodnosť nároku by bola podmienená tým, aké zmluvné podmienky by si poškodený v rámci kontraktáčného procesu s autoservisom vyjednal. Akceptujúc výklad žalovaného by si potom poškodený „musel“ dojednať so servisom také zmluvné podmienky, ktoré by ukladali servisu povinnosť vydať mu motorové vozidlo po oprave aj bez zaplatenia ceny opravy/vydania krycieho listu (uvedený výklad by potom napr. de facto vylučoval možnosť uplatnenia zádržného práva zo strany servisu), čo by servis pri uzatváraní zmluvy o oprave nebol povinný akceptovať, a prípadné nevyjednanie takých podmienok opravy zo strany poškodeného, s ktorými by poisťovateľ škodcu súhlasil, by potenciálne viedlo k ďalším sporom medzi poškodeným a poisťovateľom, týkajúcim sa námietok voči voľbe toho-ktorého servisu zo strany poškodeného a poškodený by sa stal do určitej miery „rukojemníkom“ poisťovateľa škodcu na strane jednej a servisu na strane druhej. V kontexte uvedenej (všeobecnej) úvahy je potom potrebné o to viac nahliadať na prípady, kedy si poškodený dá opraviť motorové vozidlo v partnerskom servise poisťovateľa škodcu (tak ako to bolo nesporne aj v posudzovanom prípade). Odvolací súd má za to, že práve „partnerský“ vzťah poisťovateľa škodcu a servisu, ktorého reálnym vyjadrením (okrem iného) je aj vydanie krycieho listu „zmluvnou/partnerskou poisťovňou“, má byť tou skutočnosťou, ktorá poskytne zhotoviteľovi - partnerskému autoservisu poisťovateľa škodcu dostatočnú garanciu na to, aby vydal poškodenému jeho opravené motorové vozidlo, a tým sa v konečnom dôsledku vo vzťahu k poškodenému skrátila nevyhnutná doba, po ktorú bude z jeho strany potrebné užívanie náhradného vozidla. Z uvedeného potom možno jednoznačne vyvodiť záujem poisťovateľa škodcu (ak nevzniknú dôvodné pochybnosti o rozsahu škody) bezodkladne vydať krycí list, príp. partnerskému servisu cenu opravy uhradiť, aby tým nedochádzalo k ďalšiemu vzniku škody z dôvodu nájmu náhradného vozidla zo strany poškodeného, príp. v rámci spolupráce s partnerským servisom vyjednať také podmienky, na základe ktorých by zmluvný servis vydal vozidlo poškodenému ihneď po vykonaní opravy. Argumentácia

žalovaného v intenciách uvedeného vyznieva jednostranne a nerefektuje na skutočnosť, že servis je (vo všeobecnosti), či už na zmluvnom základe, resp. ex lege, oprávnený zadržať motorové vozidlo do vykonania úhrady opravy. Uvedená prax autoservisov nepochybne svedčí tiež o danosti tzv. funkčnej synalagmy,

v danom type záväzkovo-právnych vzťahov. Odvolací súd potom v základe nevidí dôvod, aby zo strany zmluvnej poisťovne nedošlo k nahradeniu dodatočných nákladov spojených s nájmom náhradného vozidla poškodenému partnerským servisom až do úhrady náhrady škody, prípadne vydania krycieho listu.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu je potom existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou (poistnou) udalosťou (dopravnou nehodou) a vznikom súvisiacej škody, spočívajúcej v nájmomnom za prenájom náhradného motorového vozidla až do realizácie úhrady žalovaným, prípadne do vystavenia krycieho listu zo strany žalovaného, daná.

21. Zároveň odvolací súd dodáva, že je pravdou, že hypoteticky mohol faktúru za opravu vozidla zaplatiť aj poškodený, ktorý by si tak mohol vozidlo v autoservise vyzdvihnúť už po reálnom ukončení opravy dňa 08.06.2023. Pokiaľ by však aj poškodený disponoval určitou disponibilnou finančnou rezervou na účely krytia náhodných udalostí (v danom prípade zodpovedajúcou cene opravy 2.222,05 eur s DPH, resp. 1.851,71 eur bez DPH), nemožno podľa mienky odvolacieho súdu spravodlivo žiadať, aby túto použil práve na (hoc dočasne) prekrytie nákladov škody škodovej udalosti zavinenej tretím subjektom. Skutočnou otázkou však je, či aj bolo povinnosťou poškodeného postupovať takýmto spôsobom.

Odpoveď

na túto otázku pritom treba hľadať výkladom e ratione legis zákona č. 381/2001 Z. z. Konkrétne si treba uvedomiť, že cieľom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel je zabezpečenie prostriedkov na zaplatenie škôd spôsobených iným na zdraví alebo

na majetku. Je teda namieste, aby škodu na majetku uhradila priamo poisťovňa bez toho, aby sa vyžadovala aktivita poškodeného – najmä aktivita spočívajúca v použití vlastných prostriedkov poškodeného na úhradu ceny za opravu motorového vozidla. Nakoniec - vzhľadom na to, že prevádzkou motorových vozidiel vznikajú často škody relatívne vyššieho rozsahu, pre väčšinu populácie by bolo zložité zaplatiť cenu za opravu vozidla a následne čakať, kým poisťovňa tieto výdavky refunduje.

22. Za absurdný považoval odvolací súd argument žalovaného, že práve skutočnosť, že poškodený bez toho, aby mal k dispozícii svoje, už opravené, vozidlo, ukončil nájom náhradného vozidla (dňa 14.06.2023), nasvedčuje tomu, že žalobca nepreukázal účelnosť nájmu náhradného vozidla (jeho potrebu) ako jeden z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na to, že žalovaný uznal nutnosť nájmu náhradného vozidla v období do 09.06.2023 tým, že uhradil náklady nájmu náhradného vozidla za obdobie od 01.06.2023 do 09.06.2023. Ako už bolo spomenuté, účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. Nájom náhradného vozidla tak slúži na zabezpečenie náhradnej veci za vec, ktorá je dočasne, v dôsledku škodovej udalosti, nespôsobilá na obvyklé užívanie. V posudzovanom prípade nemohlo byť na ťarchu poškodeného, že sa rozhodol nevyužívať náhradné vozidlo po celú dobu, po ktorú nemal k dispozícii svoje motorové vozidlo. Táto skutočnosť tak nie je dôkazom neúčelnosti nájmu náhradného vozidla po dni 08.06.2023, ako sa to snažil prezentovať žalovaný.

23. V nadväznosti na uvedené bol odvolací súd toho názoru, že nárok na náhradu škody zodpovedajúcej nájmomnému za náhradné vozidlo za dni od 10.06.2023 do 14.06.2023 v celkovej sume 330,- eur bol uplatnený žalobcom dôvodne. Rovnako dôvodne (s odkazom na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o priznanie nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 80,50 eur) bol žalobcom uplatnený aj nárok na úroky z omeškania zo sumy 330,- eur. Stotožniac sa v plnom rozsahu so skutkovým i právnym záverom súdu prvej inštancie o omeškaní žalovaného s poskytnutím poistného plnenia

(k tomu vid' odsek č. 85 odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 19.04.2024), ako aj vzhľadom na skutočnosť, že základná úroková sadzba bola ku prvému dňu omeškania žalovaného s plnením žalovaného nároku vo výške 4 %, odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol v zmysle ust. § 517 ods. 1 a 2 OZ v spojení s ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. a ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. nárok na úroky z omeškania zo sumy 330,- eur od 13.07.2023 do zaplatenia. Preto odvolací súd, konštatujúc dôvodnosť odvolania žalobcu, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.04.2024 podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi

sumu 330,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 330,- eur od 13.07.2023 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

24. Odvolací súd zároveň podľa ust. § 396 ods. 2 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Žalobca bol v konaní napokon v celom rozsahu úspešný (jeho žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu), a preto mu proti v celom rozsahu neúspešnému žalovanému (§ 255 ods. 1 CSP) odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100 %.

25. Žalobca bol rovnako úspešný v celom rozsahu aj v odvolacom konaní, a preto mu odvolací súd (rozhodujúc podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP) priznal podľa ust.

§ 255 ods. 1 CSP proti žalovanému i nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. O výške náhrady trov konania na súde prvej inštancie, ako i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].